

# MAGYAR LAPOK

\* 3 lei



Nagvs. Ramaszetter Róbert urnak  
HUNGARY 1-2 BUDAPEST

Főszerkesztő:  
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP  
V. évfolyam, 264 (1410) szám \* Csütörtök, 1936 november 19

Főmunkatárs:  
dr Gyáriás Elemér

## Inculet helyettes miniszterelnök vezetésével értekezlet volt december 1-nek nagyszabású megünneplésére

Prága és Belgrád is együtt ünnepe! — Satumaren leleplezik Lucaciu László szobrát

Bucuresti. Saját tud. A december elseji ünnepségekre, amelyek, a lapok szerint, nemcsak Romániában, hanem egyidejűleg Csehszlovákiában és Jugoszláviában is lefognak zajlani, nagy előkészületek történnek.

A bucarestii ünnepségek tervének összeállítására céljából tegnap értekezlet volt Inculet helyettes miniszterelnök elnöke alatt, amelyen résztvettek a törvényhozó testületek két házának elnökei, a belügyminiszterium, a közoktatásügyi miniszterium képviselői és a főváros főpolgármestere.

Eddigi tervek szerint a képviselőház és a szenátus együttes díszülést fog tartani, melyen résztvesznek a jugoszláv és csehszlovák parlament reprezentánsai, ugyanakkor nagy ünnepségek lesznek ugy a fővárosban, mint a vidéken, minden városban és faluban antirevizionista beszédek fognak tartani, a rádióban, ugy Romániában, mint a kisantant másik két tagállamában antirevizionista beszédek fognak elhangzani.

Prágában és Belgrádban párhuzamosan a

bucurestiekkal, szintén nagy ünnepségek lesznek, amelyeken részt fog venni 30-30 román parlamentár is és az ünnepségek kiterjednek ezekben a tagállamokban is a vidékre, a legkisebb falvakra is.

A román közoktatásügyi miniszter körrendeletet küldött az iskoláknak, amelyben elrendeli, hogy december elsején minden iskola ünnepélyt tartson, amelyen egy tanár ismertesse a nap jelentőségét s hangsúlyozza, hogy minden románnak hozzá kell járulnia munkájával a nemzeti tulajdon megőrzéséhez.

A *Dimineața* értesülése szerint december 1-én amnesztia lesz, amely politikai jellegű bűntetteket fog kegyelemben részesíteni.

Satu-Maren december 1-én leleplezik *Lucaciu* lelkész ércszobrát, aki az ardeali román-ségnek a magyar uralom alatt folytatott harcaiban tevékeny részt vett. A szobor most a Calea Victoriei, az Ateneu előtt van kiállítva. Talapzatán egy domboru római légionistát ábrázol, aki egy magyar cimert tartó sárkányt szúr szíven.

## A külügyi bizottsági ülést későbbre halasztották

Bucuresti. Saját tud. *Tatarescu* miniszterelnök tegnap hosszas tanácskozást folytatott *Anghelescuval*, aki ezután kihallgatásra ment a királyhoz. Ugy a tanácskozást, mint a kihallgatást a külügyminiszter varsói utjával hozzák kapcsolatba, amelynek előkészületei most vannak folyamatban.

Részint az előkészületek miatt, részint pedig, mert az ellenzéki pártvezérek közül néhá-

nyan akadályozva vannak abban, hogy a parlament külügyi bizottságának november 20-ra kitűzött ülésén jelen legyenek, a külügyminiszter kérte a házelnököt, tűzzön ki e bizottsági ülés megtartására későbbi időpontot, mint hogy 21-én ünnep, 22-én vasárnap lesz, 24-én pedig már indul a külügyminiszter Varsóba, expozéját már csak Lengyelországból való visszaérkezése után fogja megtartani.

## Személyi változások a kormányban

Bucuresti. Saját tud. *Lepedatu*, minthogy megválasztották szenátusi elnöknek, lemondott államtitkári méltóságáról.

Bucuresti. Saját tud. *Gheorgiu* ipar- és kereskedelmi miniszteriumi államtitkár lemondott. Helyét valószínűleg Em. *Mariannal*, a kiviteli intézet igazgatójával töltik be. *Gheorghiu* az Ugir vezérigazgatója lesz, miután *Teodo-*

*rescu* volt ipar- és kereskedelmi miniszter lemondott e tisztségről.

Bucuresti. Saját tud. A román kormány kérte a francia kormány hozzájárulását *Franasovici* jelenlegi közlekedésügyi miniszternek párizsi követté való kinevezéséhez. A jelenlegi párizsi követet a király személye körüli miniszter lesz, *Franasovici* helyét pedig *Dimitriu* volt szenátusi elnökkel fogják betölteni.

## Eden a német-japán megegyezésről érdeklődött

A berlini lapok cáfolják a megegyezés híreit

Londonból jelentik: *Eden* hosszabb megbeszélést folytatott a londoni japán nagykövettel. E tárgyalások során a német-japán megegyezésről érdeklődött. Ugyanis olyan értesülések érkeztek Londonba, hogy ez a német-japán megegyezés nemcsak aláírás előtt

álló tervezet, hanem már alá is írt és életbe is lépett kész tervezet.

Hogy a japán nagykövet mit felelt az Eden érdeklődésére, arról egyelőre még nincs értesülés. A berlini lapok azonban a német-japán megegyezésről szóló híreszteléseket erősen cáfolják.

## Szent Erzsébet üzenete a mai időknek

Immár hétszáz évet meghaladó idő távollából sugárik felénk Szent Erzsébet asszony alakja, kinek az egyházi felfogás a „magyarországi” előnevet adta. Ilyen előnévvel megjelölten írt róla két szép könyvet is Montalembert, a mult századbéli Franciaországnak egyik nagy tudósa, szónoka és politikusa. Csakugyan magyarországi volt, sőt magyar királylány volt Szent Erzsébet, de jegyességének, asszonyságának és özvegyiségének éveit Németországban élte le, a thüringiai örgrófság területén. Itt bontakozott ki lélek gazdag és mosolygó önfeláldozásban csodálatos egyénisége. Ezért a németek is a maguk szentjének tartják őt, s „a legnagyobb német asszony”-nak nevezik.

A szentek azonban minden népnek szentjei. Szent Erzsébet, mikor eredete szerint is két néphez tartozó földi élettel jelent meg, ezzel is mintegy jelképezte, hogy a léleknagyságok rendeltetése: a különböző népszellemek összeegyeztetése valami magasabb színvonalon, vagy mélységek összhangjában. Szent Erzsébet életutja a mélységek felé vezetett; a fájdalmak, megpróbáltatások, szegénységek, nyomorgások megvívásáért alászállott a trón és minden gazdagság magasságából, az őrghalmasság cselekedetei napi életörvényé avatta. Aztán maga is odahullott a nyomorgók, éhezők, fázók és üldözöttek közé, hogy végül is testi élete valóságos fölemelésével jusson a megdicsőülésbe. Folytonos áldozathozatalban és szenvedésben telt el egész földi élete, de ezt nem fájdalommal viselte, nem a kínok ábrázolásának a kihívó mutogatásával, hanem mindig örömmel és vidáman. A mosolygó szentek közül való volt, aki így lett a szegények szentje.

Csodálatos alakja a művészet szellemét is állandóan foglalkoztatta és ma is foglalkoztatja. Építőművészet, szobrászat, festészet, zene mind versenyre kelnek, hogy az ő emléktől ihletve alkossanak, s az emberek közötti testi-éri segítség szent példaadásait ragyogtassák. A festészetben egy Murillót, a zenében egy Liszt Ferencet ragadott örökérvényű művek létrehozatalára a Szent Erzsébet élete. Az az élet, mely a hatalmasok egymásközötti kíméletlen harcainak és uralomvágyban való tobzódásának idején a hatalomból való önkéntes alászállást tette tündöklő úttá. Az az élet, mely a nyomort és üldözést is vállalva, először mutatta meg a szenvedés mindent lebíró társadalmi erejét.

Erről a pontról Szent Erzsébet alakja átszól minden időkre, átszól a mai időkre is. Hiába választ el hétszáz éves távolság, s ebben a távolságban a technikanak, a szellemi és gazdasági fejlődéseknek a tüneményes felfokozódása. Ez a felfokozódás mind csak az emberi sorsok közötti fájó ellentéteket és látító különbségeket sokszorozza, ha nincs irgalom és szeretet, mely ezeket a szembenállásokat áthidalja. Hiába találnak ki új és új gazdasági rendszereket, ha a lélek ember-testvérségéről megfelekednek, s ha az adakozó áldozatkészség nem működik állandóan, minden hívalkodás nélkül. Valahogy úgy, ahogyan egyik fűszál tartja a másikat a nap felé való egyenes növésben. Ahogyan egyik porsem tartja a másikat, hogy együtt termőtaljként az élet síkját adják, s a kenyérnek, s

lakóháznak és a történelemnek adjanak újabb és újabb alaprtegeket.

A társadalmi ellentétek kérdése immár olyan kiélezett lett napjainkban, hogy világháborús okok lobognak föl benne. Osztályharc, osztályöntudat jelszavai csapkodnak, s keresik és követelik a legkíméletlenebb egyenlősítést, hogy az egyes emberek sorsában megváltást találjanak. A baj csak az, hogy minden egyenlőség megszervezése külön hatalmi réteget kíván, s a hatalmi rétegekkel velejáró ügygazdasági, mint egyéb tekintetben az egyenlőtlenségek mind újabb és mind mesterkélttbb szaporítása. Minden társadalmi rendet a parancsolás és az engedelmség különbségei belső feszítő erőkkkel látják el, ha ezeket a különbségeket nem oldja föl a részvét, a megbecsülés, a szelídség, a szeretet. Ha nincs vígasztalás a fájdalomban, ha nincs gyógyító készség a betegségekben, ha nincs segítségére sietés a más ember bajában, ha nincs támogatás az elesettek részére, ha nem tudom megosztani az utolsó ruhát is a ruhátlanul, ha nem tudok vídám és odaadó szívvel adakozni a rászorultnak.

Hiába vannak szépen fölépített társadalmi rendszerek, ha nincs a társadalom embe-reiben nemes és szent érzés egymás iránt. Szent Erzsébet élete erre tanít. Azért lett ő a szegények szentje, a vígasztalások szentje, a jótékony-ság szentje, az alamizsnálkodás szentje minden időkre. Az ő sorsa még arra is tanítás, hogy a szegények hogyan segítsenek egymáson. Őt annakidején az ő hatalmas és gazdag sógorsága kiützte gyermekeivel együtt a kenyértelenségbe, nyomorba és otthontalanságba. Három évig bujdosott ez üldözöttségben, s azok a szegények segítették és ápolták őt, akiket előbb ő látott el alamizsnával és gyógyító, vígasztaló, felruházó segítségével. Ime, a szegénységet az összetartó szeretet képessé tette arra, hogy megvédelmezze az ő szeretettjeit a hatalmasok és gazdagok üldözéseivel szemben.

Nem valami osztálygyűlölet volt e védelemben a szervező erő. Hiszen az osztálygyűlölet örvendett volna azon, hogy egy királyleány gazdasági és hatalmi helyzete összeomlott; az osztálygyűlölet még rugott is volna egyet ezen az összeomlott állapotban. Nem ez történt, hanem az egymásra ismerés a közös bajban és szenvedésben. A társadalmi ellentéteknek akkor is ez volt a gyógyítása, ma is ez maradt meg, s a jövőben is ez fog lenni. Szent Erzsébet asszony csodás jótékony-ságú élete ezért volt és lesz mindörökké példamutatás, hogy a jöttetteknek lélekből kell fakadnia s így az emberiség közös lelkét fölébresztenie. A társadalmi bajoknak ez a közös lelkierő az egyetlen orvossága.

## A fény árnyéka

írta: Somfay Mar

Egyik kezében a drágakövekkel, gyöngyökkel kirakott derékövet tartotta, a másikban a gyémántforgós kucs-mát. Ha e forgóra rátűzött a napfény vagy rálobbant a fáklyák tüze, olyan szikrákat vetett, hogy belekápázott a szem.

Aki asszonyféle pedig a gyémántforgós kucsma alól kitekintő férfiaroba nézett, az még jobban elkáprázott, mintha a gyémántforgós szikrázott volna a szemébe.

A meggyzín mente fölött ugyancsak jót mutatott a gyöngyös, drágaköves derékszerítő. A kucsma hullámos, fekete dús haján még a deréköveknél is többet.

— Mehetünk? — kérde Kerecsányi az apródot, és e kérdés azt jelentette, hogy rendben van-e rajta minden.

— Megáll a Nap az égen — mondta az apród ragyogó tekintettel és szaladt, hogy ajtót árjon urának.

Az pedig könnyen hajló derékkal párdurugalmas lépésekkel ment ki az ámbitusra. Szépsége, gazdag ruházata a kint ácsorgó fegyveresek arcára csodálkozást lobbantott. Minden fej utána fordult. Minden szem megcsillant látára.

Az asszonyok házába ment. Rákoppantott a felesége szobájának ajtajára.

Világoskék-pártás udvarlólány nyitott ajtó előtt és térdhajlással köszöntötte.

Kerecsányi rá sem nézett. Belépett a szobába és onnan, egy abból nyíló másikba. Ott a szoba közepén állt Kerecsányiné. Aranyszőke

## Az angol munkáspárt volt elnöke új világbéke-értekezletet sürget

Londonból jelentik: A Times Landsbury-nak, a munkáspárt volt vezérének levelét közli, amelyben az új békeértekezlet jeleséről ad fejtegetést. Elmondja, hogy a világbékét fenyegető sérelmek elintézésének ez az új értekezlet az egyetlen lehetősége. Kijelenti a maga és barátai nevében, hogy nem érti miért késik az ilyen értelmű elintézés.

— Ha megengedjük, hogy Németországnak

haditengerészete és egyéb fegyverkezése legyen, akkor talánunk kell az orvoslást kívánó egyéb sérelmekre is megoldást. Ezt azonban nem a fegyverkezések fokozásával és háborús feszültségekkel kell keresnünk, mert végtére is minden háborút békekötéssel kell befejezni. Tehát le kell tölteni a tanácskozó asztalhoz, hogy a háborút megtakaríthassuk.

## Két letartóztatott németet szabadonbocsátottak az orosz hatóságok

Litvinov vitája a moszkvai német követtel a letartóztatás okairól

Moszkvából jelentik: Hivatalos jelentést adtak ki arról, hogy a német nagykövet kérést intézett Litvinovhoz az Oroszországban letartóztatott német állampolgárok ügyében.

Litvinov felsorolta a bűncselekményeket, amelyekkel a letartóztatottakat vádolják. Ilyenek: fasiszta propaganda, kémkedés, terrorista cselekedetekre való bűjtogatás gyanúja. Kijelentette azonban Litvinov, hogy akinek bebizonyul az ártatlansága, azonnal szabadon engedik. Eddig két német letartóztatottat engedtek szabadon, annak ellenére, hogy nyíltan fasisztáknak vallották magukat. Egyidejűleg mindkettőjüket ki is utasították Szovjet-Oroszország területéről.

**ELÉGTEK A SZOVJET ÚJ ÖTÉVES TERVE; EMIATT ISMÉT TÖBBSZAZ EMBERT LETARTÓZTATTAK**

Moszkvából jelentik: A nehézipari biztonság palotája kedre virradó éjjel kigyult és földig leégett. Az épület irattárában elpusztult az új orosz öt éves munkaterv is. A hatóságok azt gyanítják, hogy bűnös kezek okozták a tüzet. A rendőrség razzia-tartott Moszkvában, amelynek során többszáz embert letartóztattak.

**ELLOPTAK A SZOVJET ÚJ HADITERVET**

Varsóból jelentik: A szovjethatóságok felfedezték, hogy az újonnan átdolgozott haditervet, amelyet a Kreml páncélszekrényében őriztek, valaki kilopta onnan, lemásolta és újra visszatette. A titkos rendőrség megállapította, hogy egy előkelő orosz hölgy követte el a kémkedést, egy magasrangú orosz vezérkari tiszt segítségével. Mind a kettőt letartóztatták.

### Figyelem!

Soha nem hallott olcsó áron szerzhető be a neves rádiósónok

**Tóth Tihaméc**

összes legkiválóbb művei.

**Mélyen leszállított árak! Ritka alkalom!**

**Prédikációs könyvek:**

Krisztus király	340 h. csak	240 lei
Tízparancsolat I.	340 " "	240 "
Tízparancsolat II.	340 " "	240 "
H-szek egy Istenben	340 " "	240 "
H-szek Jezus Krisztusban	340 " "	240 "
H-szek az egváházban	340 " "	240 "
A szenvedő és győzedelmes Krisztus	340 " "	240 "

**Vidéki megrendeléseknél plus 15 lei portó**

**Részletfizetési kedvezmény.**

Megrendelhető:

**Kapható könyvosztályunknál**

haján hófehér csipkefátyol. Telthúsú, fehérbőrű testén ezüstvirággal átszótt pávakék selemruha. A vállain cobolyprém-mel szegett bársonyköpeny. Kívül sötét, mint az éjszakai ég, belül vont ezüst, fehér ragyogásban csillogó, mint az ünnepi asztalok fémtálai. Nyakában három sor borsószem nagyságú gyöngyökből való fűzér. Csuklóján, ujjain nagyon erős ékszer. Ómaga pedig szép, mintha nem is élő volna, hanem álmokkép.

Még mindig úgy szeretete, oly le nem lohadó szenvedéllyel, mint mikor feleségnek hozta el Erdélyből, a gögös vajda-családból. A szépsége szerezte meg asszonyának a Báthory-leányt. Amiótt asszonya volt, már irigyelt vagyont szerzett köréje. E szerzést ugyan széltében-hosszában harácsolásnak mondták az országban.

Ma tetőzi be a szerzést. Ma indul, hogy beüljön Nicholsburgba, a Liechtenstein hercegektől vett uradalomba. Nemesak az óriási birtoknak örült, amelyet a maguk nevére megszerzett, hanem annak is, hogy a török közeléből elviheti a családját. Gyulavára bent van a legveszedelmesebb ellenséges területen. Nicholsburg pedig messze fent Morvában, amerre mutatóba sem jár török.

— Ugy búcsúzzál innen, hogy Gyulát többet nem látod — mondta feleségének és bizalmasan súgta: — En sem akarom sokáig kopatni benne a csizmám. Közlebb eső kapitányságot szerzek majd. Olyat, amelyből rövid idő alatt átmegetek hozzád.

— Pozsony? — találgatta boldog mosoly-lal Kerecsányiné.

— Majd kisültünk a császárral valamit, hogy melyik kapitányságot

A császári kegyre nagyon büszke volt. Azóta nem is kis okkal, hogy Ferdinánd az egri püspökkel szemben az ő pártjára állt, pedig — a püspöknek volt igaza.

Az udvaron már várta őket a kocsis és a kocsiban a két gyerek: Judit és László. A kocsis mögött meg a hatalmas kísérsereg.

Kerecsányiné beült a kocsiba, a két gyerek mellé.

Kerecsányi a sereg élére állt.

— Isten nevében! — mondta Kerecsányiné és keresztet vetett.

Már odáig jutottak, hogy indulnak, de hogy célhoz érnek-e, az kétséges. Minden basa, bég tudja, hogy útrakeltek. Ki tudja, nem állnak-e lesbe az úton, hogy elfogják őket. A magukkal vitt vagyont elvegyék, őket meg fog-ságba hureolják. Sok vereség, sok zsákmány bősztette a törököt ellenük. A jobbágy-ság sem áldást küld utánuk. Ha harcra kerülne a sor, nem nekik segítene. Örülne, ha vinné őket a török. A nichilsburgi uradalom árát — 60 ezer cseh tallért — két év alatt préselte ki belőlük Kerecsányi. Még azokat is fizetésre kényszerítette, akik más úr alá tartoztak. Verancsics, egri püspök ez ok miatt panasolta be a császár előtt. Az egész Nagykúnság nyögte Kerecsányi harácsoló, telhetetlen hatalmaskodását. Több átok szállt fejükre, mint amennyi falatot Gyulán megettek.

A házak ajtaiban, az utak melletti mezőségeken, erdők szélén álló szegénység hangtalanul, süveglevéve köszöntötte őket. Már a határban jártak, amikor egy elkéseredett, rongyosruháju, aszott, sovány kúnsági férfi eljűk ug-

## Kedden volt a legnagyobb légitámadás Madrid ellen

A vörösek kétszer is ellentámadást kezdtek az egyetemi városban. Caballero ellen merényletet követtek el

**Madridből jelentik:** A Havas-ügnökség közli, hogy Madrid északnyugati és egyetemi városrészei teljesen az Avenio tábornok vezetése alatti nemzeti csapatok birtokában vannak. A városrészek határain álló torlaszokat is szétvetették és nyílt az út a további belváros felé. Az északi pályaudvarhoz vezető hidakat a vörösek fölrobbantották; ezek helyett a nemzetiek szükehidakat építettek, melyeken át a harci kocsik is átkeltek a Manzanaresen.

A Cuatrocaminos és az egyetemi város magaslaton fekszenek, honnan a további belváros jól áttekinthető. A vörösek e városrészek visszafoglalására kétszer is támadást indítottak, de támadásukat szétverték. A város nyugati részén, a Casa del Campo területén Valeza tábornok, a nemzeti csapatok parancsnoka. Innen is állandó az előrehatalás. A főváros déli részében a vörösek szintén hátravetették, a nemzetiek újabb két harcikosit zsákmányoltak tőlük, mely szintén orosz eredetű. Ezzel huszra megy a zsákmányolt orosz tankok száma.

A veszélyeztetett utcák teljesen kihaltak. A főváros fölött csak a nemzeti hadsereg repülői keringenek. Amióta a főváros bombázása tart, kedden volt a leghevesebb a légi támadás. Egyik repülőgépet bombája rázuhant a madridi román követség épületére és teljesen felrobbantotta azt. A követség személyzete már két nap óta nem tartózkodik az épületben. A követséggel szemben levő házban azonban tartózkodtak emberek s azok közül kilencet megölt a bombarobbanás.

**Barcelonából jelentik:** Caballero miniszterelnök ellen egy autótűz alkalmából merényletet kíséreltek meg. Az autó elpusztult, Caballero megmaradt, a merényletet elfogták.

Ugyancsak Barcelonából jelentik, hogy Azana és Companys ismeretlen helyre távoztak Barcelonából. Állítólag Benicarlóba utaztak, ahol Caballeroval folytatnak fontos megbeszéléseket.

rott. Karral fenyegetett, amíg kiáltozott. — Verjen meg az Isten, Kerecsényi! Se te, se gyermekeid ne tudjatok örülni a vagyonnak, amit a bőrünkől vág...

Többet nem tudott mondani. Összevagdalták a fegyveresek.

Kerecsényi a kocsihoz ugratott. Csillapítón szólt be feleségének:

— Ebugatás! Felejsétek el! — de az arca sápadt volt, mint a holdnak és kanártartó keze reszketett.

Nicholsburgban annál szívesebb szókkal fogadták őket. Az öreg Liechtenstein herceg nagy lakomát rendezett tiszteletükre. Úgyes morva muzsikások húzták a talpalávalót. Jó ételektől roskadozott az asztal és régi, erős borokat töltögettek a drágaveretű ezüst serlepket. Tréfás beszéd, ének fűszerezte a bőségekbe. Tréfás beszéd, ének fűszerezte a bőségekbe. Tréfás beszéd, ének fűszerezte a bőségekbe. Tréfás beszéd, ének fűszerezte a bőségekbe.

— Megviselte valami az esztét — mondta Kerecsényinek.

— Meg tudod gyógyítani? — kérdezte az aggodalmasan.

— En nem — vallotta őszintén az orvos. — Csak az idő és a nyugalom. Nem szabad semmi rosszat közel engelnem hozzá. Még egy rossz szó sem.

Ez orvosi tilalom miatt nem mondta meg Kerecsényi, mikor kirohanást tervezett a török ellen. Ugy vitték meg mások a hírt Nicholsburgba.

# KALODONT

— a habzó fogpaszta  
— egóvja fogai épségét és egészségét.

Kalodont 3 kiváló tulajdonsága biztosítja a helyes fogápolást:

1. a speciális fog-és száj-szappon anyhe habja alaposan megtisztítja a fogakat, ott is ahová a fogkefe nem juthat el,
2. a különlegesen finom tisztító anyag kifényesíti a fogzománcot, anélkül hogy azt megtámadná!
3. a Dr. Bräunlich által összeállított Sulforizin-Oleat fokozatosan távolítja el a fogkövet és megakadályozza az újraképződést.



# KALODONT

## FOGKÖ ELLEN

## A nemzeti csapatok a parlamenti teret és több belvárosi nagy utat elfoglaltak. A Puerta del Sol még elfoglalatlan

**Madridből jelentik:** Megszakítás nélkül folyik Madrid ostroma. A város állandóan visszhangzik a becsapó gránátok és gépfegyverek zajától. Acha pályaudvar környékét, a parlament előtti teret, a Cale Huertat, Cale Cobernadot és Mokatint elfoglalták már a nemzeti csapatok. A tartalék-kórház és a San Carlos-kórház lángokban áll, ugyszintén a Montana laktanya.

**Sevillából jelentik:** Franco tábornok kijelentése szerint a legsúlyosabb akadályok már elhárultak Madrid bevétele utjából. Franco azt az utasítást adta Mola tábornoknak, hogy amikor teljesen elfoglalta a Puerta del Sol, a város legnagyobb terét, ezt a tényt Madrid elfoglalásaként adja tudtul rádiójelentésben a világnak.

Bethlen küldöttje azt mondta: — Kerecsényi László öngyűlöset vasrerve hurcolta Nándorfehérvárra a török és ott méreggel megégette.

Az Istvánffy hírhozója meg így mondta: — Nándorfehérváron török módon megszínózták Kerecsényi gyulai kapitányt.

Melyik volt igaz? Talán egy harmadik mód? Azt sem tudták merre, hova hantolták. Kerecsényiné fehér ajkakkal, hideglelés reszketéssel dadogta:

— Rajta már fogott az átok... S halálos félelem között várta, ki lesz a következő.

De sok-sok esztendő minden baj nélkül mult el felettük. Volt idő, hogy teljesen kivészett emlékezetéből a koldussá fosztott kúnsági átkozódása. Lassan gyökeret eresztett benne a gondolat, hogy egy áldozattal beérte az ég. Nekik, a gyerekeknek megkegyelmeztek. Mikor ez egyetlen fia esküvőjére készült, a boldog mosoly, mely oly sokáig elkerülte, ismét felragyogott arcán.

A fia menyasszonya fiatal vol, szép, gazdag és nagy szerelemmel szerette vőlegényét.

Kerecsényiné büszkén vonult az esküvői menetben, az ipa, az öreg Harrach báró karján. A drága ruhák, a kivilágított templom, a sok virág, a felhőként lebegő tömjénfüst, a fakalakat repesztő gyönyörű ének, mint áradat hömpölygött körülötte. Kerecsényiné tekintete a fián állapodott meg. Az sudáran, ékes arccal, aranydísz ruhában állt az oltár előtt. Balján a fiatal, szépséges menyasszony. Előttük a prágai püspök. A fején hegyes süveg.

Aztán a kegyes püspöki beszéd hallgatása

közben a sudár vőlegény egyszer csak össze csuklott. S mielőtt bárki felfoghatta volna, végigterült a templom kövén. Az arca hamuszürkére vált, a szeme fennakadt.

Eszelős asszonyi sikolyok hasítottak a köréje tolongók zaja közé. De a fiatal Kerecsényi Lászlót semmiféle földi hang nem tudta életre kelteni.

A Kerecsényi-leány, míg Nicholsburg felé kocsizott az anyjával, könnytelen, de égő szemekkel nézte az előttük haladó szekeret, melyen a bátyja holttestét vitték. Az átkokról, melyet fejükre mondtak, ő is tudott. Elszoruló szívvel gondolt arra, ki következik ezután? Az anyja, vagy ő? De túlfial volt, semhogy a rémület, szomorúság tartós szállást verhetett volna szívében. A deli Frangepán Ferenc szerelmes levelei meg hamarosan rózsaszínbe borították körülötte az egész világot. A gyászos végű esküvőn ismerték meg egymást. Néhány levél váltása után boldogan ígérkezett hozzá feleségnek. S türelmetlenül várta a napot, amelyen asszonynak vigye magával. Az utolsó levélben meg volt írva a nap, amelyen elindul Nicholsburg felé és a nap, amelyen meg fog érkezni.

Díszes ruhában, felékesítve várta a jelzett napon a vőlegényét Kerecsényi Judit. S az ablakból, ahonnan a várba vezető utat leste, repeső örömmel szaladt le, amikor meglátta az úton, a vár felé vágató lovas.

— Ferenc hírhozója jöni! — kiáltott nagy vígsággal a szobában üldögélő anyjának, aztán kifutott, hogy mielőbb hallja, mi hírt mond a jövevény.

Mikor a kapulépőshöz ért, ott az idegen

# Látogatóban Papen követnél

Írta: Hegyery Lilla

Bécs, november hó. A Schwarzenberg-terem túl, békés, vidékies csendű utca a Metternich-Gasse, ahol a németbirodalmi követség palotája világít ki egy fás-bokros előkertecske zöldjéből. A német-sasos vaskapu nyitva, de a portásfülkében a berlini minisztériumok közhivatalok ismert jelentkezési cédulája kötelező, kivéve az előre bejelentett „hivatalosakat”.

A portás átkísér az udvaron a lépcsőlázbá, ahonnan Franz von Papen követ magánlakása nyílik. Piros szőnyeges lépcsőkön érek fel a hallba, egy vörös-fehércokkás márványpadlójú csarnokba, ahonnan szintén bordóborítású lépcső kanyarog felfelé — fölötte a fal közepén, kitömött szarvasfej, aféle csodaszarvas, aranyos kereszttel a homlokán. A vörös márványkandalló előtt figyelőn elnyúló bronzoroszlán, két oldalt egy-egy kandallóber-óriás s szemben ismét egy márvány szarvasfej, igazi aggancsokkal előbbé dekorálva.

Feketefrakkos lakáj kísér be a zöld-brokát nagyszalonba, ahol érdemes hirtelen szétnézni: Gobelinek, csillárok, festmények, nemes antik bútorok, — sok virág, sok kép, sok emlék és megemlékezés, egy színes és izgalmas diplomaélet mérföldkövei — Vilmos császár hatalmas doornyi fényképétől Hitler kancellár szuggesztívén hú bronz mellszobrág, amelyet — értesülők később — maga a Führer ajándékozott Papen ex-kancellárnak.

A második terem innen a követ dolgozószobája.

## A szenvedélyes vadász

Feltűnően nagy, világos, levegős ez is... s érdekes, hogy első pillanatban nem a diplomátát és államférfit tükrözi, hanem a szenvedélyes vadászt — annyira tele van minden fala vadásztrofeákkal, szépen kidolgozott aggancsokkal, fejekkel, láthatóan nagy becsben tartva.

A háziúrnak tetszik, hogy olyan érdeklődéssel nézegetem a gyűjteményét.

Valahogy nagyon barátságos, feloldott hangulatot teremt e magánpasszió kapcsán rögtön Pappennel, a magánemberrel szembekerülni... s frásztalhoz kötöttség helyett így diskurálni, fel-alá járkálva ebben a nagyon férfias, mégis annyira derűs és hangulatos dolgozószobában, amelyből szintén nincs száműzve a virág: margaréták és borsóvirágok izléses csokrai.

Pappen követ sokkal frissebben, fiatalosabban hat, mint a képein, talán mert annyira

lovass épp az ő nevét mondta az őt körülvevő várbelieknek.

— Kerecsényi Judit leányasszonynak hoztam hírt.

— En vagyok! — sietett feléje Judit és arcán pírban csapott ki a türelmetlenség, a remény.

Az idegen vitéz leemelte süvegét, meghajolt. Mielőtt szólt volna, keresztet vetett, mintha erőt kért volna a szavai elmondásához.

— Frangepán Ferenc elindult hazulról, de nem fog ideérni soha. Varasdon hirtelen meghalt.

Judit rámeredt a kegyetlen hírt szóló ajkakra, aztán egy szó, egy kiáltás nélkül összesett.

Nicholsburg tornyára, a Kerecsényiek rövid uralma alatt harmadszor került fel a fekete zászló.

Kerecsényiné összekulcsolt kezekkel, hulló könnyek között járt a nagypompájú termekben. Ősz haja alatt megviselt, megöregedett, szomorú volt az arca.

Bútorok, ruhák, cselédség, ékszerek olyan volt körülötte és rajta, mintha fejedelmé volna. De mit ért mindez a holt vagyon, ha nem volt rajta áldás?

Gazdagságuk fénye irigylést keltően ragyogott, de mellette a boldogtalanság árnyéka sötétlett.

Már számlálhatatlanul sokszor mondta maga elé, míg kezeit fördelte és hullott a könyve.

— Mit ér a másod, irigylte nagy vagyon, ha nekünk nem volt boldogságunk belőle?

élénk és közvetlen. Dús ősz haj, kis nyírott bajusz, vékony, elegáns alakján sűrű zakkó, sötétvörös nyakkendő.

— *Látja azt a tizenégyaggancsos szarvasot?* — mutat a balfal-középre, amelyen hatalmas szarvasbika-fej mered előre, feltűnően, mert míg a többi csak meztelen csontkoponya, ez az egy teljes szőrrel-bőrrel van preparálva — ezt Bakonyban lőttem, mikor Gömbös Gyula vendége voltam.

Egy Vilmos császár-profil tűnik még szemembe, de nem nézhetem meg őket jobban, mert a háziúr már a szomszéd vörös szalonba siet.

## A gondos apa

— Van családja, Excellenciád?

— *Hogynel! Négy lányom, egy fiam. A fiam már régebben kint van Kínában.*

— Diplomácia?

— *Miért diplomácia? ... nevet s a hangsúlyban szinte ez rejlik benne: Más foglalkozás nincs is a világon? — Nem, a fiamat kereskedelmi pályára adtam. Különböző német cégeket képvisel. Nagyon helyes ez így. Csak menjen ki a fiatalos a nagyvilágba, lásson, tapasztaljon és dolgozzék önmagában...*

Háromszor is szól a telefon, mialatt beszélgetünk. Meghívások, érdeklődések. Az íróasztalon két impozáns aktatáska. Vastag, kicsit kopottas, egyforma krokodilbőr komplikált Wertheim-zárral; az egyikből kilátszik egy oszomó gépirásos papír, Papen jellegzetes zöldceruzajavításával. Igazi diploma-kellék, ahogy a laikus fantázia is elképzei az ilyen világpolitikai csináló embereket.

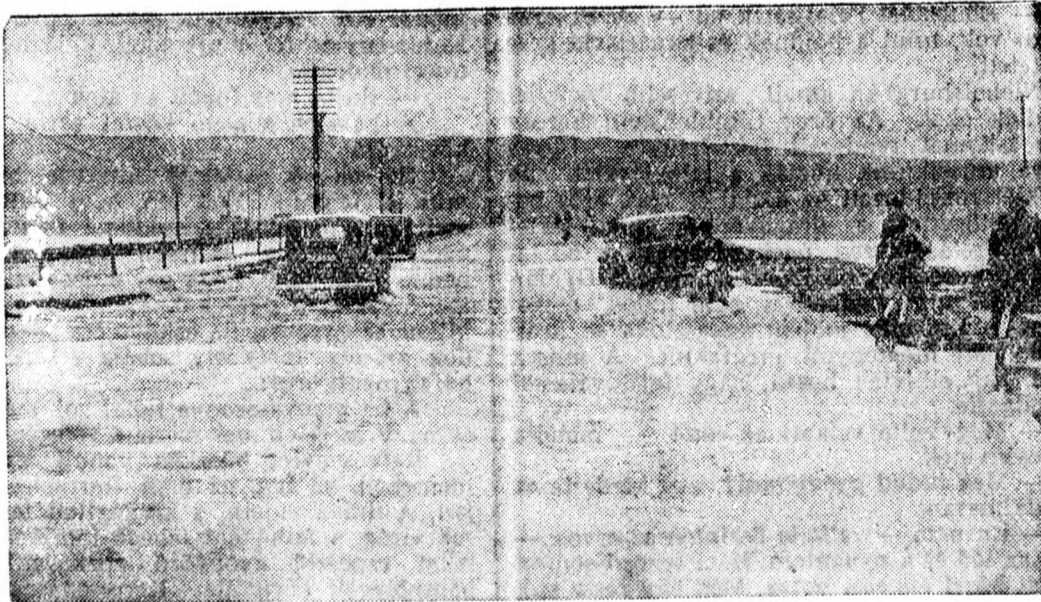
## „Amit csinálunk, tiszta és világos, mint a nap”

— Bizonyára hallotta Excellenciád, hogy a magyar-olasz-osztrák-német barátságot sokan a háború előtti hármass szövetség fellámadásának szeretnék beállítani, persze modern formában...

— *Az analógia semmilyen formában sem áll! Az említett államok jóviszonya nem jelent blokk-képződést és nem hasonlítható össze a hármass szövetséggel, mert senki ellen sem irányul. Ha már a háború előtti allianszokról beszélünk, sokkal inkább nevezhetnők olyanoknak a francia-orosz szövetséget, mert ennek célja kölcsönös katonai segítségnyújtás.*

— A Hitler—Mussolini titkos megállapodás a német-osztrák béke „felmondásszerű” felbonthatóságáról megfelel-e a valóságnak?

— *Titkos megállapodás egyáltalán nincs is — ezt nem győzzük hangsúlyozni! Amit annakidején csináltunk, tiszta és világos, mint a nap!*



Óriási áradások az angol partokon

November tizenkettedikén éjjel borzalmas erejű vihar pusztított a csatorna fölött, amelynek erőteljes áradás lett a következménye. Az országutakat napokon keresztül magas víz borította, úgy, hogy a közlekedés csak a képünkön látható módon mehetett végbe

— Lenne olyan kedves Excellenciád bővebben kifejteni a még júliusban kötött akkord hatását és jeletőségeit a világpolitika, illetve világbéke szempontjából?

— *A birodalmi kormány s az osztrák szövetségi állam kormányja közt júliusban megkötött megállapodás elosztatja végre a félreértések atmoszféráját, amelyet mindkét országban, mindig őszintén fájlaltak azok, akik az ősszénemetség sorsát szívükön viselték. Hitler birodalmi kancellár az egyezményben újlag és félremagyarázhatatlanul leszögezte Ausztria függetlenségének és önállóságának elismerését s ez az elismerés ki fog zárni minden bizalmatlanságot, amely indokolatlan és alaptalan módon eddig kifejezésre jutott — olyanok részéről, akik előtt a két testvérállam vizsgálja szívesen látott része volt az európai egyensúlypolitikának, sőt e konfliktus elhárítását nem is látszott előttük kívánatosnak.*

— A Németország és Ausztria közötti egyenlenség megszűnése vajjon a dunamenti államokra nézve is jelent valami kedvezőt?

— *A közöttük már négy hónapja szerencsésen helyreállított összhang kétségtelenül könnyebbéget és haladást fog eredményezni távolabbi vonatkozásokban is. Ezt különösen a Dunamedence gazdasági problémáira értem, melyekre nézve, mint ismeretes, különböző tervek forogtak fenn anélkül, hogy Németország nagy gazdasági területeire tekintettel lettek volna. Miután a mostani megállapodás szerint a német birodalom és Ausztria külpolitikailag azonos irányt követ s egyidejűen a római paktum is változatlanul fennáll: elképzelhetetlennek látszik, hogy Középeurópa gazdasági újrendezéséről Németország nélkül, bármely oldatról ezután még csak tárgyalni is lehessen. A német birodalom és Ausztria között meginduló kereskedelmi és gazdasági forgalom, — amely utóbbi években, sajnos, erősen korlátozódott, — átmenő viszonyban, Ausztria határain túl is gyümölcsöző lesz s általában, mindenki javára és előnyére, közelebb fogja hozni a dunai államokat a német gazdasághoz. A vonatkozó országok financiai viszonyainak javulásával — kedvező reakcióképp azoknak bel- és külpolitikai helyzetére — újra egy lehetőség nyílik ilyen módon az európai megbékülés felé. Ez a cél, amelynek elérésére a Vezér és birodalmi kancellár minden erejével és energiájával törekszik.*

— Excellenciád — mondom búcsúzóul már az ajtóban — csak egyet mondjon még... de igazán, őszintén... nem gondolva „interju”-ra: Gondolja, hogy csakugyan tartós és zavartalan lesz a Berlin—Bécs-paktum?

— *Hogy gondolom-e? — néz rám áthatóan Franz von Papen és világoskék szemei ragyognak. — Nem gondolom, — szentül meg vagyok arról győződve. És boldog vagyok, hogy a két egy-testvér nép így egymásratalált!*

Elhiszem.

Meggyőző és megható az öröm, amelytől sugárzik az egész férfi, amint ezt mondja, amikor végre itt áll oly nehéz körülmények közt elvállalt „különleges megbízatásának” teljes sikerével, a személyes érdemének is elismert eredményével, amellyel minden akaratát és ambícióját elérte.

Melyik ember mondhatja ezt el magáról manapság? És különösen melyik diplomata?..

## Németország vezető lapja a béke-módosítás kérdéséről

**Az Universul közli, hogy a német cikk lehűtötte a revíziós mozgalmat**

Bucuresti. Saját tud. Az Universul foglalkozik Rosenbergnek a revízió kérdésében a Völkischer Beobachterbe — Hitler vezérkancellár lapjába — írt cikkével.

A cikk — írja, — nagy hatással volt a magyar közvéleményre. A magyarok már tulságosan nekibátorodtak bizonyos látogatások és bizonyos beszédek miatt. Már egészen elvesztették valóságérzésüket, azért természetes, hogy rendkívüli izgalmat okozott náluk egy olyan sajtóhang, amely a revizionizmusról az ő reményeiknek kevésbé megfelelő módon beszél. Ha azonban hirt adunk erről az izgalomról, azt nem azért tesszük, mintha Rosenberg cikkét a revizionizmus teljes és tökéletes megtagadásának vennék. Mindenesetre érdekes, hogy ezt Horthy római útja előtt közölték.

Rosenberg cikke különösen érdekes azért is, mert kissé kódós ez a cikk. Kétségtelenül szándékosan kódós. Rosenberg óvakodik határozottan kijelenteni, hogy Németország revizionista-e, vagy ellenkezőleg? Elvileg elfogadja a revizionizmust, de azt, szerinte, esetről-esetre kell vizsgálat tárgyává tenni. Pedig itt — vagy más álláspontra kell helyezkedni. Vagy revizionista valaki, vagy antirevizionista. Minthogy Rosenberg ez utóbbi szó kimondásától tartózkodott, mi a pesti izgalom ellenére sem tudunk nagy jelentőséget tulajdonítani cikkének.

## Salengro francia belügy-miniszter váratlanul meghalt

**Az ellene emelt szökési vád izgalmai a képviselőházi tárgyalás után is tartottak**

Párizsból jelentik: Salengro, francia belügyminiszter keddről szerdára virradó éjjel váratlanul meghalt. A miniszter már hónapok óta heves támadások központjában állott. A jobboldaliak azt a vádat terjesztették ellene, hogy a világháború alatt átszökött a németek-



hez, illetve elfogatni hagyta magát, s hogy emiatt egy hadbírósg halálra is ítélte őt. A vádak kivizsgálására a hadügyminisztérium egy tábornokokból álló bizottságot küldött ki, mely megállapította, hogy a hadifogság igaz ugyan, de Salengro abban nem volt vétkes és a németeknek való szolgálatot hadifogolyként is megtagadta. A hadbírósg pedig annakidején nem hozott Salengro ellen semmi elítélő határozatot, hanem ellenkezőleg: fölmentette őt a szökés vádjáról.

Ezt a kérdést tudvalevőleg pár nap előtt a képviselőházban ismét előhozták, ami miatt ott percekig tartó verekedés támadt. Végül is a parlament mintegy négyszáz főnyi többséggel száz szavazat ellenében igazoltak jelentette ki Salengrot. Ennek az esetnek az izgalmai a képviselőházi ülés után is tovább tartottak.



Repül  
AZ IDŐ

SUPER 37  
ALFA  
IMPERATOR



Standard

RÁDIÓ  
MELLETT

## A német folyami rendszer felszabadítása a versaillesi szerződés alól

**A francia külügyminisztérium számbavette az érdekelt államok állásfoglalását**

Párizsból jelentik: A külügyminisztériumhoz érkezett jelentések szerint a hatalmak túlnyomó része teljes közömbösséggel fogadja azt a lépést, hogy Németország felmondotta folyamrendszerének nemzetközi ellenőrzését. Az államok legtöbbször nem tartja már fontosnak a versaillesi békeszerződés egyéb rendelkezéseinek féltétele után ennek az utolsó rendelkezésnek is az egyoldalú megszüntetését.

Az Echo de Paris felsorolja, hogy a francia külügyminisztériumhoz milyen állásfoglalásokról érkeztek értesülések. Ezek szerint Lengyelország hajlandó lenne egy Németországhoz intézendő közös jegyzék aláírására. Előbb azonban a lengyel kormánynak meg kell vizsgálnia részletesen Németország lépésének következményeit, hogy megállapíthassa, milyen mértékben sértik azok Lengyelország érdekeit.

Románia nem akar szembehelezkedni Franciaországgal, tehát magatartását a francia külügyminisztérium kívánalmához alkalmazza. Azonban véleménye az, hogy Németországnak a területén áthaladó folyókra vonatkozó elhatározását a többi országnak is kellene követnie. Jugoszlávia hasonló állásponton van és megragadja az alkalmat, hogy felszabaduljon a vaskapui kötelezettségek alól.

Szorosabbra kell vonnunk az egyirányba haladó államok kapcsolatait, ha nem akarjuk, hogy elszigeteljenek bennünket.

A lap aztán még folytatja az egyes orszá-

gok álláspontjai felsorolását. Eszerint a belga követ közölte Delbos francia külügyminiszterrel, hogy Belgium Anglia álláspontjához igazodik. Ausztria és Magyarország elutasítja a tiltakozás tervét. Dánia és Svájc azzal érvelnek, hogy nem szerepelnek a versaillesi szerződés aláírói között

ORVOSOKNAK, KOZMETIKUSOKNAK,  
GYÓGYSZERESZEKNEK ÉS DROGUISTÁKNAK  
EGYARANT NÉLKÜLÖZHEZETLEN!

**A kozmetika**  
a gyakorlatban, különös tekintettel a terápiára és a  
kozmetikumok előállítására.

Írta: dr Cholnoky László egyet. tanársegéd.  
144 ábrával.

Összintézis leírja az eddig titkolt recepteket és kezelési eljárásokat, amelyek felbecsülhetetlen értékűvé avatják ezt a kitűnő szakmunkát. A kezeléseket és gyógyeljárásokat menetnek, a receptek elkészítésének stb. leírása, oly részletességgel és pontossággal történik, amelynek gyakorlati értékei valóban nélkülözhetetlenek és pótolhatatlanná teszik e kitűnő művet minden kozmetikus számára.

A könyv ára: 565 lei és portó.  
Kapható: Könyvostályunknál.



# HIREK

Központi szerkesztőség, kiadói hivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.  
**ELŐFIZETÉSI ÁRAK.** Bolíviában: Egész évre 800, félévre 400  
 nyugodt évre 210, egy hétre 70 lak.  
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, nyugodt évre 15 P.  
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.  
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.  
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**  
 Cluj-i szerkesztő: **Dr Sulyok István**  
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényel meg és nem adunk vissza.  
 Csak a választékos magánlevelekre válaszolunk.

## Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Enyhe, de borús idő. Több helyen eső és köd. A hét végén lehül az időjárás.

**CSÜTÖRTÖKÖN LESZ Dr HIRSCHLER JÓZSEF TEMETÉSE.** Cluj. Saját tud. Dr Hirschler József holttestét kedden éjszaka 11 órakor ravatalozták fel a főtéri Szent Mihály templomban a papság és az egyházkerületi váziaszmány jelenlétében. Szerdán reggel 7-től 11 óráig gyászistentiszteleteket tartottak az elhunyt lelkiüdvéért s 11 óra után ismét bezárták a templom kapuit. Este 6 óratól éjjel 11-ig dr Hirschler József ravatalánál az iskolák és különböző egyesületek közös imát tartottak a következő sorrendben: 1. Auguszteum, 2. Liceumi elemi iskola, 3. Marianum, 4. Leánykongregáció, 5. Hölgykongregáció, 6. Missziós Társulat, 7. Oltáregyesület, 8. Kolping Legényegylet, 9. Szent Péter plébánia, 10. Népszövetség, 11. Katolikus Kör. Csütörtökön, a temetés napján fél 7 óratól 10 óráig félóránként gyászmisék lesznek, majd 10 órakor ünnepélyes gyászmisével kezdetét veszi a temetési szertartás. Az ünnepélyes gyászmisét **Vorbuchner** Adolf segédpüspök mondja. A gyászmise és a beszentelés után felsorakozik a gyászmenet, mely utolsó útjára kíséri dr Hirschler József prelátest.

**EGYRE EMELKEDIK A FRANCIAORSZÁGI LŐPORGYÁRI ROBBANÁS ÁLDOZATAINAK A SZÁMA.** Párizsból jelentik: A saint-chamasi löpőgyárrobbanás áldozatainak száma már hatvanra emelkedett és a sebesültek száma több, mint kétszáz. Daladier hadügyminiszter személyesen vezeti a nyomozást s a segítő akciót. Tisztaíni akarja, hogy mi idézhette elő ezt a szörnyű szerencsétlenséget, aminek felderítésére azonban még semmi terv sincsen. A halottakat államköltségben temetik el és hozzátartozóikat állami segélyben részesítik. A nemzeti gyász jelét kiáltották a fekete lobogót az összes katonai épületekre.

**Házasságkötés.** Mártonffy Idus Fagaras és Szabó Jenő Brasov kedden tartották esküvőjüket Fagarason.

**Három hónapig játszhat Romániában a Kludszky cirkusz.** Bucuresti. Saját tud. A Kludszky cirkusz tíz napig zár alatt volt Constantzában, mert egy millió lei adógaranciát nem tudott lefizetni. A csehszlovák követség garanciájára most a hatóságok felszabadították a zárt alól a cirkuszt, amelynek személyzete nagy népszerűséget szerzett el a hatósági intézkedés miatt. A kormány három hónapra adott engedélyt a cirkusznak Romániában való tartózkodásra.

**A péterváradai borbélyok nem borotválják többé buzáért.** Belgrádból jelentik: A pétervárad-i kültereken régi szokás volt, hogy a gazdákat a borbélyok évi 25 kg. buzáért havonta egyszer megnyírták és hetenként megborotválták. Az érdekelt borbélyok most elhatározták, hogy az „búzaválutában” történő fizetést nem fogadják el és a jövőben csak készpénzfizetés elvén hajlandók a borbélymunkák elvégzésére. Elhatározásukat azzal indokolják, hogy az árának csökkentése azt eredményezte, hogy az évi 25 kg. búza árából már alig jut néhány fillér egy-egy borotválásért, illetve nyírásért.

**Zürichi zárlat.** Párizs 20.20 háromnegyed, London 21.25, Newyork 435, Brüsszel 73.57 fél, Milánó 22.92 fél, Amszterdam 234.90, Berlin 175, Bécs — schilling 77.75, Prága 15.39, Varsó 21.70, Belgrád 10, Bucuresti 325.

**Olvassátok és teriesszét a Magyar Lapok-at!**

**MEGHALT DUMITRESCU TÁBORNOK.** Bucuresti. Saját tud. Dumitrescu tábornok volt csendőrfelügyelő szerda reggel nyolc órakor meghalt. A király előző nap Anghelescu hadügyminiszter előterjesztésére megkegyelmezett a súlyos szabálytalanságok miatt elítélt tábornoknak.

**Az aradi Magyar Párt akciót indít a színházért.** Arad. Saját tud. Az az elismerés, amelyvel Arad város kulturközsége az itteni Magyar Színház idei előadásait kíséri, kifejezésre jutott a Magyar Párt aradi tagozatának intézőbizottsági ülésén, amelyen Parecz Béla dr, a párttagozat elnöke megállapította, hogy a színház vezetője minden tekintetben rászolgált arra a bizalomra, amelyet a város vezetősége személynöknek előlegezett, mert felújították a nagy multu aradi magyar színház ténykorát. Ezért Fetter Elemér dr azt indítványozta, hogy minél sürgősebben alapítsák meg a színház egy-együletet, Kintzig János nyugalmazott főispán szintén ezt ajánlotta s kérte, hogy a Magyar Párt vezetősége lépjen érintkezésbe haladéktalanul a cluj-i Tháliával, amely nélkülözhetetlen felvilágosítással szolgálhat arra vonatkozóan, hogyan működik Clujon a színház bizottság? Ezután kimondták, hogy a Magyar Párt mindent elkövet, hogy a színház zavartalan működését biztosítsák.

**Százezer pengőt örökölt Titkos Ilona szobalánya.** Budapestről jelentik: Titkos Ilona szobalányát Körmenyi Hencsel Máriát váratlan szerencse érte, amennyiben százezer pengőt örökölt. Körmenyi Hencsel Mária már hosszabb ideje szolgál Titkos Ilonánál. Körmenyi Hencsel Mária nagybátyjától örökölte a tekintélyes összeget, azonban nem szánt fejébe a pénz vársza, mert kijelentette, hogy továbbra is meg akar maradni a művész szolgálatában.

Flammarionra emlékeztető, de annál még lenyűgözőbb stílussal és érdekesebben megírt népszerű tudományos könyv

Lenz János S. J.:

## AZ EGEK HIRDETIK

A szerző egyike Közép-Európa legképzettebb csillagásza. Könyvében nagyszerű lendülettel mutatja meg a világűr hihetetlen és fantasztikus titkait. Sok képpel, nagyon szép kiállítással.

Ára 95 lei és 15 lei portó.

Kapható: **KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.**

**Cyilkos támadás Gregor nacionalista diák emlékművénél.** Bucuresti. Saját tud. Cernautiben a városi parkban k resztet emeltek azon a helyen, ahol a nyáron kommunisták megölték Gh. Gregor nacionalista diákot. Tegnap este Grigore Barbu zenekonzervatóriumi hallgató gyertyát gyújtott a keresztben és térdreborulva imádkozott kártársáért, mikor a bokorból lármát csizmás, apacsapkás alak ugrott elő, akik rávetették magukat Barbura, földreperették és több késszurással súlyosan megsebesítették. A diák sebei ellenére is harcra kelt támadóival és segítségért kiáltott. A járőrök közeldetére az ismeretlen támadók elmenekültek. A diákok súlyos állapotban kórházba szállították.

**KÉT HÁZAT ÖSSZEDÖNTÖTT A ROBBANÁS NEW-CASTLEBEN.** Londonból jelentik: New-Castleben kedden este ismeretlen okból eredő robbanás történt. Két ház összeomlott és négy ember meghalt.

**\* Elhízásnál, szívelzsírosodás és májelszírosodás eseteiben reggel, délben és este egyharmad pohár természetes „Peranc József” keserűviz — félórával az étkezés előtt bevéve — rendkívül értékes házi szer, melynek hatása gyors, biztos és mindig kellemes. Az orvosok ajánlják.**

**Enyhült a feszültség a Florenz-gyár és munkásai között.** Hirt adunk a napokban arról, hogy az oradeai Florenz mérleggyárban nézeteltérés merült fel a gyár igazgatósága és munkásai között. Clonda Sándor munkaügyi felügyelő vizsgálatot tartott a helyszínen s megállapította, hogy a munkások törvénytellenesen jártak el, amikor nem léptek a konfliktus miatt rendes időben munkába s a munkásság ezzel az önkényes eljárásával megszegte a gyárral fennálló kollektív szerződését, mert ahelyett, hogy a munkaügyi felügyelőséghez fordult volna panaszaikkal, ők maguk akartak igazságot szolgáltatni maguknak. A feszültség a munkások és az igazgatóság között még tart, de remélhető, hogy enyhülni fog a helyzet és nem marad munka nélkül, kenyér nélkül a gyár munkásságának nagy része.

**„Közvélemény”**  
 kézműves  
 díszöld tagjaidat  
**DIANA**  
 sósborral

## Feljegyzések

A román sajtó-körökben érdekes hírek járnak. Arról van szó, hogy a két legnagyobb szélcsó baloldali napilap — az Adeverul és Dimineața — gazdát cseréltek. Maguk az érdekelt lapok sem tagadják, hogy a lap tulajdonosai megváltoztak, a részleteket azonban csak néhány nap múlva ígérik. Ellenfeleik viszont azt állítják, hogy nincsen szó komoly átalakításról, csupán román nemzeti színezetű beállításról, ami két ismert román újságírónak — Botez Jon-nak és Teodorescu Braniște-nek — előtérbeállításával történne meg. Más oldalról ezzel szemben arról beszélnek, hogy az új tulajdonos a liberális H. csoport lenne vagy éppen Tatarescu Stefan ezredes, a miniszterelnök testvérbátyja, ki régebben román nemzeti szocialista pártot akart alapítani.

Akárhogy is van, mindenesetre jellegzetes és korhű eseménnyel állunk szemben, melynek kétségtelenül befolyása lesz a román közvélemény alakulására.

A két lap az Adeverul r. t. tulajdona, melynek 20,000,000 lei az alaptőkéje. Az Adeverul 1888-ban Beldiman alapította, majd Mille Constantin tulajdona lett, a Dimineața 1904-ben indult. A két lap együtt kétségtelenül a legnagyobb román sajtó hatalom volt: a Handbuch der Weltpresse legújabb — 1934. évi — kiadása szerint az Adeverul 40,000, a Dimineața pedig 160,000 példányban jelentek akkor meg.

A laprésztvénytársaság többsége a legutóbb Graur és Pauker lapemberek tulajdonában volt, mindketten zsidók. Nyilván ez az oka annak, hogy éles harcba keveredtek a román nacionalista sajtóval, első sorban az Univer-sul érdekelttségével.

Ez az átcsoportosítás, ha tényleg bekövetkezik, arra vall, hogy a nemzeti kizárólagosság sajtójával szemben, csatát vesztek. Ez azt is jelentené, hogy a nemzeti parasztpárt elveszti azt a hatalmas támogatást, mit ez a két nagy lap a számára jelentett.

Hogy mit jelent ez az átalakulás a magyarságra? Nem sokat. Ez a két lap elvi szempontból a kisebbségek jogait elismerte, a mindennapi újságírás terén azonban ezt a magyar ügyre csak egészen kivételes esetekben alkalmazta. Helyreigazítást, hozzászólási alkalmat éppen olyan kevéssé lehetett ezekben a lapokban elérni, mint akármelyik nacionalista orgánumban. Az viszont igaz, hogy a nezetiségek elleni izgatást ezek a lapok — érthető okokból — nem üzték.

Abból, hogy ez a két lap most kinek a tulajdonába kerül, következtetéseket lehet majd levonni arra is, hogy a román helpolitika általános irányzata merre mutat. Eppen ezért érdemes lesz figyelni. (Skin.)

**ATHÉNBE ÉRKEZETT KONSTANTIN KIRÁLY KOPORSÓJA.** Athénből jelentik: Konstantin király, Olga és Zsófia hercegnők holttesteit szállító különvonat kedden érkezett Athénbe. A pályaudvaron hatalmas gyásztömeg várakozott. A holttesteket a székesegyházba szállították és díszes ravatalra helyezték. A ravatal két oldalán magasrangú katonatisztek állnak őrséget. A temetés vasárnap lesz.

**Két hétig vendégszerepelt Londonban a drezdai opera együttese.** Londonból jelentik: Az angol fővárosban vendégszereplő drezdai opera két hétig tartott vendégjátékát tegnap este fejezte be Mozart Don Giovanni című operájával. A bucsúelőadáson is zsufolásig megtelt a Convent Garden operaház és a szereplőket lelkes ünneplésben részesítették.

### Figyelem!

Legolcsóbb perzsa szőnyeg beszerzési forrás, rendelésre és készen Mindenféle gyapju fonalak és felveto anyagok, mintázott és festett zsákszőnyvegek nagy választékban. Hozzávaló adott gyapju fonalak minden színben csak „FORTUNA” szövedében szerezhetők be. Oradea, Strada Vlăhuța 4. szám, az udvarban.

**Földművesek tragédiája a Száván.** Belgrádból jelentik: Zágráb mellett a Száván felfordult egy csónak, amelyben földművesek ültek. A földművesek közül négyen a folyóba fulltak.

**VALENCIÁBA ERKEZETT A BÉCSI MARXISTA PUCCS VOLT VEZÉRE.** Párizsból jelentik: Az Agence távirati ügynökség jelentése szerint Deutsch Gyula, a bécsi marxista puccs volt vezére tegnap Valenciába érkezett Csehszlovákiából.

**Veszedelmes tüzet okozott a bosszu.** Gheorgheni. Saját tud. Ma éjszaka fél 4 óra tájban özv. Bajna Józsefné istállója kigyulladt és pillanatok alatt Lukács Ferenc és Ignác gazdasági épületeire is átterjedt. Bár a tűzoltóság idejében kivonult, a tüzet nehezen lehetett lokalizálni, mert az épületek nagyon közel voltak egymáshoz. Az állatállományt sikerült kimenteni, de a gazdasági felszerelések és mintegy negyven szekér széna elégett. A tűz állítólag bosszúból elkövetett gyújtogatásból keletkezett. A kár több mint 150.000 lei. Az épületek nem voltak biztosítva.

**Legyengült állapotban megtalálták a Buceci hegyekben öt nappal ezelőtt eltűnt ügyvédet.** Bucurestiből jelentik: A Buceci hegyekben öt nappal ezelőtt eltűnt Rednik bucuresti ügyvéd. Azóta állandóan mentőcsoporthoz keresték és most egy szakadékból sikerült rátalálni. Az ügyvéd eltévedt, nagyon legyengült, egyébként azonban semmi baja sincs.

**LEZUHANT A BERLIN—MÜNCHENI UTASSZÁLLÍTÓ REPÜLŐGÉP.** Münchenből jelentik: A Berlin—München közötti menetrend szerint közlekedő utasszállító repülőgép kedden délben lezuhant. A gépet vezető kapitány és egy utas szörnyen halt, többen súlyosan megsebesültek.

## Négy fontos, Önt érdeklő könyv!

Ludtalg, bokasüllyedés és egyéb láb-fájdalmak megelőzése és gyógyítása 65 lei  
Visszeres láb, a visszértágulat megelőzése és gyógyítása 57 lei  
A reumás bajok házi kezelése 90 lei  
Ischiás és derékfájás (Hexenschuss, Lumbago) megelőzése és gyógyítása 65 lei  
**E négy — lakosok számára rendkívül fontos és nagyjelentőségű — mű szerzője Engländer Árpád dr szakorvos**  
Megrendelhető könyvosztályunknál.

**Árdrágítási per egy zsírosipritós zsíros árnál.** Aradról jelentik: Megirtuk, hogy Gherman Dante általános ismert aradi ügyvéd árdrágítási címen feljelentést tett illetékes helyen a Dácia kávéház tulajdonosai ellen, miután egy zsíros ipritotkenyérért kilenc leit számítottak fel. Az aradi járásbíróhoz került a Dácia árdrágítási ügye. A járásbíróhoz tárgyalásra tűzte az árdrágítást, azonban szakértők hiányában tárgyalást el kellett napolni. Így a Dácia árdrágítási ügyében a járásbíró csütörtökre tűzte ki a második tárgyalását, amelyre megidézte Hacker Mór és Pacurariu Brutus iparkamorai főtitkár, mint szakértőket.

**LEVEGŐBE AKARTÁK RÖPITENI AZ INDIAI ALKIRÁLY VONATÁT.** Londonból jelentik: A News Chronicle jelentése szerint a rendőrség egy összeesküvést leplezett le. Az összeesküvők levegőbe akarták röpiteni a vonatot, amelyen az indiai alkirály utazott.

**Kézitusa sztrájkolók és sztrájkőrök között egy szövetségben.** Ronbaiszból jelentik: Az itteni szövégvárat már hetek óta munkások tartják megszállás alatt. Kedden a munkások egy része elhatározta, hogy felveszi a munkát. A sztrájkőrök azonban eltorlaszolták ezeket és heves közelharc fejlődött ki a sztrájkőrök és sztrájkolók között. A rendőrség végül is erőszakkal távolította el a gyártelepről az egymással harcoló munkásokat. Levették a gyár homlokáról a vörös lobogót is és helyébe nemzeti zászlót tűztek. A harc folyamán több munkás megsebesült.

**Autóbuszok karambolja.** Turdáról jelentik: Ma a reggeli órákban a Turda—Cluj közötti országúton Tur közelében könnyebb természetű autóbuszszerecsétség történt. A Lulus felől jövő autóbusz összeütközött a Cluj felől Turda felé haladó autóbuszsal, az egyik autóbusz pedig összetört felső vázával az országúton maradt. A bezúzott ablakok szilánkjai több utast könnyebben megsebesítettek. Komolyabb sérültje az összeütközésnek nincs.

**BABIC ORADEAI TÖRVÉNYSZÉKI TANÁCSÉLNÖK HALÁLA.** Az oradeai törvényszéknek gyásza van. Tegnap váratlanul meghalt Babic Ioan tanácselnök, aki nemcsak igen elismert tehetséges bíró volt, de általános rokonszenvennek is örvendett. Jöndulatu és megértő egyénisége kollégái és a jogászvilág körében s a polgári társadalom széles rétegeiben kedvelté és becsültté tették Babic Ioan tanácselnököt, aki most, élete delén szívvelhűdéssel elhunyt. Ma délelőtt temették el Babic Ioant igen nagy részvét mellett.

## Egyéves őszibarack

oltványaim jegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve megküldöm

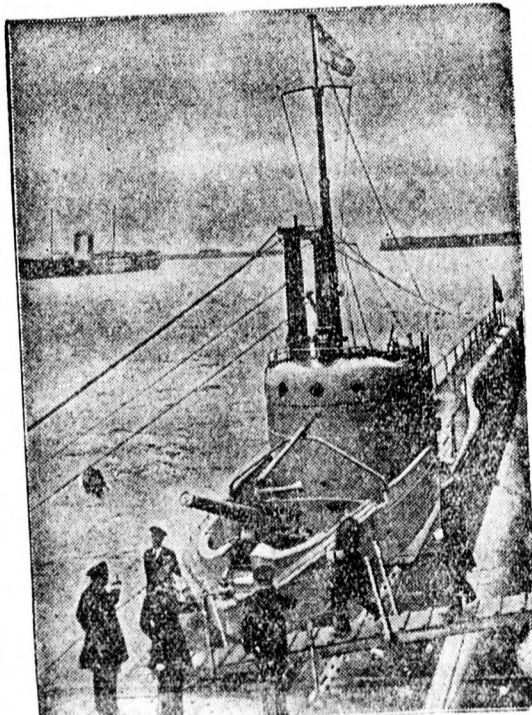
## Székely virágüzlet

Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 26.

**Szaktanfolyam vármegyei és városi tisztviselők részére.** Timișoara. Saját tud. A megyei prefektúrára rendelet érkezett, amely a közigazgatási törvényre hivatkozva, kötelezi a vármegyei és városi tisztviselőket, hogy egy Bucurestiben megrendezendő szaktanfolyamon vegyenek részt. A tanfolyamon résztvevő tisztviselőket két csoportra osztják: az egyikben lesznek az egyetemi végzettségűek, ezeknek 15 napig tart az egyetemi tanfolyam, míg a többieket 30 napos tanfolyamra kötelezik. A tanfolyamra 600 lei a beiratkozási díj s a tisztviselők saját költségükön kötelesek résztvenni a tanfolyamokon. A vármegye és a város köteles egyeztetést készíteni a tisztviselőiről s ezt előterjeszteni.

**Lilian Harvey birtokot vásárolt Magyarországon.** Budapestről jelentik: Lilian Harvey, a világhírű filmszínésznő magyar földbirtokos lett. Tizenöt ezer angol fontos vételáron megvásárolta Zichy János gróf ötszázholdas tetélni birtokát, minden gazdasági felszereléssel és gyönyörű kastélyával együtt. Lilian Harveynek Londonban háza van. Cannesben és Juan les Pinsben villája, Hollywoodban telkei vannak, mert minden pénzét ingatlanokba fekteti. Zichy János gróf tetélni birtoka tavalyi magyarországi filmjezése alkalmával tetszett meg a művésznőnek és már akkor kijelentette, hogy a birtokot megveszi. Akkor szeszélynek tekintették a művésznő kijelentéseit, de Lilian Harvey érdeklődni kezdett a birtok iránt és mikor megtudta, hogy eladó, megbizta ügyvédjét a tárgyalások lefolytatására. A szerződés most létrejött, tegnap aláírták az adásvételi szerződést és máától kezdve már Lilian Harvey a gyönyörű birtok és kastély tulajdonosa.

**Egyórai zongorázás húszpennig.** Münchenből jelentik: A városi tanács nyilvános zenetermet rendezett be, amelyben bárki tetszése szerint zongorázhatik. Óránként 20 pfennig bérért a legkitűnőbb zongorák állanak a zenebarátok rendelkezésére. Ez a berendezés alkalmas nyújt a szegényebb családoknak is arra, hogy gyermekeiket zongorázni tanítsák, mert olcsón jutnak a gyakorláshoz, még abban az esetben is, hogy ha a szülőknek nem áll módjukban zongorát vásárolni vagy állandó bérletbe venni.



VIII. Edward angol király megtekinté Anglia legújabb tengeralattjáróját

Portland kikötőjében futott vizre Anglia legújabb tengeralattjárója, amelyet „Harwhall” névre kereszteltek

\* **Székelési zavarok,** vastagbélhurut, puffadás, félelemérzés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes „**Ferenc József**” keserűvíz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélműködés működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Gyomor- és bélspecialisták a **Ferenc József** vizet, úgy felfiáknál, mint nőknél és gyermekeknek teljes eredménnyel alkalmazzák. Az orvosok ajánlják.

**Lesz-e rádióleadó állomás Clujon?** Saját tud. két évvel ezelőtt lakoltatták ki a Kárpáti Egyetem múzeumát Mátyás király szülőházából, de még azóta sem döntött el véglegesen: mi lesz a régi épület sorsa? Kezdetben az a gondolat vetődött fel, hogy az ősi épületben rádióleadóállomást rendeznek be, azonban utólagosan kiderült, hogy a rádiótársaságnak a stúdió felállítására nincs pénze. A rádiótársaság a város többi felszólítása ellenére sem válaszolt. Most a polgármester Bucurestibe utazott, hogy végleges választ kapjon a kérdésre: lesz rádióállomása Transsylvania fővárosának, vagy nem? A hírek szerint, ha a rádiótársaság lemond az épületről, a munkabírósgot fogják elhelyezni ott, vagy visszaviszik az EKE múzeumát Mátyás király szülőházába és a kioszk épületét átadják eredeti rendeltetésének.

## Elet — regény.

### Hét ősz, egy tavasz

Hét asszony-élet, hét ősz, küzdelmes életét mutatja be az író: **NAGY MÉDA**, finom meglátással és sok közvetlenséggel, egy fiatal leány napsugaras boldog élet-történetének kapcsán.

Ára 35 lei és portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

**Az oradeai városi tanács és az árak emelkedése.** Oradea. Saját tud. Az oradeai időközi bizottság kedd délutáni ülésén érdekes vita fejlődött ki a szükségleti cikkek maximalására vonatkozólag. Fildan József, a közigazgatási ügyosztály főnöke, a tanács elő terjesztette a maximáló bizottság szombati ülésének határozatát, amely javasolja, hogy az árakat hagyják továbbra is maximálatlannal, mivel a drágulásnak nem az itteni kereskedők az okai. Bleda dr polgármester kérte a tanácsot, hogy fogadják el a bizottság előterjesztését. Dr Sängeorgeanu Sofronie azonban szót kért s többek között a következőket mondotta: „Nem felel meg a valószínűségnek az a hiedelem, hogy az árakkal nem üzérkednek. Elhiszem, hogy természetben is drágult az áru, de nem olyan mértékben, mint ahogy az árakat emelték. Vegyük például a húsarakat, mely 60—100 százalékkal emelkedett.” A tanács összes tagjai azonban a bizottság véleménye mellett tartottak ki. Ekkor dr Sängeorgeanu tanácsos azt kérte, hogy engedjék meg neki az árak felülvizsgálását, amit a polgármester vállonással vett tudomásul.

**Halálos szerencsétlenség a vasúti sorompónál.** Aradról jelentik: Halálos szerencsétlenség történt Glogovat és Arad között a 242-es számú vasúti őrháznál. Gomoj Ioan talaj gazdálkodó kétlovas szekérrel az országúton haladt és miután a 242-es őrháznál a sorompót nyitva találta, nyugodtan áthajtott a vasúti vágányokon. Ebben az időben rohogott át a 2852-es számú tehervonat, a mozdony elkapta a szekeret, amelyet darabokra zuzott. Gomoj nyomban meghalt és kimult két lova is. A vizsgálat megállapította, hogy a halálos szerencsétlenségért Marcu Iosif váltóórt terheli a felelősség, amiért nem engedte le idejében a sorompót. Marcu letartóztatták és Aradra hozták.

**Megjelent a Vasárnapi Harangszó november száma.** Falusi asszonyok, leányok részére készül ez a kitűnően szerkesztett folyóirat, amelynek utolsó számából megemlítjük az alábbiakat: Ki vagyok én? T. S.: „... semminemű viszontagságban...” (Iracza Biri és Simon Lajos képevel.) Világosság a sötétségben (képpel). Tanítóné: Anyakönyve. Bálint József: Előhalottak, Leányegyesületi hírek (képekkel), Dr Nagy András: Nem kell félni a kórháztól. Elment a hegemonia Jó gazdaszony holtig tanul, stb. A Vasárnapi Harangszó egész évi előfizetési ára 30 lei. Szerkesztősége és kiadóhivatala Cluj, Str. Grigorescu 35.

## A kiadóhivatal üzenetei

L. J. Nádla. P. Werner kínai missziós utjának költségeire küldött 150 lei megérkezett címünkre. Az összegre átvételét folyó évi november 3-iki lapszámban nyugtattuk.

## BEKULDOTT HIREK

**Kulturrendezések Odorheiu.** Saját tud. Az Ujtáregylet harmadik estélye szokatlanul nagy közönség jelenlétében páratlan nagy sikerrel folyt le. Kánya Jancsi zenekarának megújított nyitánya után P. Deésy Ipoly, a spanyol forradalom igazi arca címen tartott mély figyelemmel hallgatott előadást. Debreczeni Károly hegedűszóloja Debreczeniné zongorakísérete mellett sűrű tapsokat aratott. Dr. Boga Lajosné két Mécs-költemény és egy székely ballada előadásával művészi előadónak bizonyult. Ujsághy Gábor sikerült zongoraszóloja után „A Megváltó hét szava a keresztfán” c. oratoriumának harmadik tétele bilincselte le a hallgatókat. Ezt a Filharmonikus Társaság zenekarának kísérete mellett a templomi énekkar adta elő dr. Peltzel karnagy vezényletével, dicséretreméltó nagy sikerrel. — Az EGE, a vármegye nagyobb községeiben gazdasági előadások tartását határozta el. Az előadásokat a havasolja legnagyobb községében, Zeteán kezdik meg.



**Reuma ideje  
fájdalmak okozója**

azonban az  
**ASPIRIN**  
TABLETTÁK

elűzik fájdalmait

**BAYER**

# KÖZGAZDASÁG

## Timisoara újabb maximális árai

**Timisoara.** Saját tud. A városi interimárbizottság ismét ármaximálásokat eszközölt, ezúttal a textil- és ruházati cikkekben, valamint a fémárukban. Az előbbieket illetően a „népi” árut — kisemberek ruházati cikkeinek árát — maximálták, a választékosabb áru nincsen maximálva.

Textilárúk maximálása kiskereskedelmi forgalomban: Sifon (78—80 centiméter széles) 28—29 lei, Amerika-szövet (68 cm) 17—21, Indán (80 cm) 29—35 lei, Sada (40 cm) 18—22, Stamba (70 cm) 24—35, Barchend-szövet (70 cm) 28—38, tennisz-vászon (68—70 cm) 25—35, Molton (70—75 cm) 38—40, zefir (70—80 cm) 28—37 lei, perkal (80—90 cm) 28—42, pupplin (80 cm) 52—70, lepedő (140 cm) 70—100 lei, gyapot (70—100 cm) 37—70 lei, Alza (70—100 cm) 28—36 lei, posztószövet (140 cm) 145—400 lei méterenként. Ruházatkodási cikkek: ingek 110—165 lei, sifonból 175—240 lei, pupplinból 260—395, alsónadrág rövid (olcsó áru) 60—70, 97—110, prima 130—170 lei; pamut zokni 12—32, flor 30—50 lei; női harisnya: pamutból 25—50, flor 55—150 lei. Kész öltönyök, népi áron: férfi

öltöny 600—2300, télikabát 950—3800, felöltő 700—2800, filzkaalp 100—230, nyúlszőrkalap 400—700, prémsapka 130—500, sárcipő (férfinek) 185—225, női 160—220, fiúknak 180—195, leánynak való 140—165, gyermekek részére 130—145 lei; hócipő férfi részére 325—360 lei, nőnek 240—400, fiúknak 285—300, leányoknak 200—260, kis gyermekeknek 190—225. Fémárúk: rézlemez 115—140 lei, rúdban 105—135, alumínium 150—175 lei; vörösréz táblában 100—130 lei; rúdaru 110—120 lei; aszbesztlemez kilónként 30—36 lei. Préselt lapát 30—36, kiváscsolt 36—40 lei; nagy kalapács 100—112, kicsi 60—68 lei; vasüst kilónként 15—19 lei; kassza 110—130, másodosztályú 80—100 lei; szögek kilónként 16.50—40 lei; ekevas nem átlukaszott 22—24 lei; betonvas 10.20—11 lei kilója. Kovácsvas 11—13, acélvilla 25—36, gereblye 750—1200 lei. Lánckilója 38—65 lei, nittek száz darabonként 200—400, ólom kilója 24—28, kapa 36—40, acél 20—80, kocsitengelyhez való belföldi áru kilója 34—36 lei, eke 1750—3050 lei, drót kilója 16—42, csavarok darabja 2.60—4, feketepótlék 14.20, gavanizált pléh 22—29, szekerke 50—70 lei.

## Roszul állanak az őszi vetések Csehszlovákiában

**Prága.** A csehszlovák földművelésügyi miniszterium most hozta nyilvánosságra a gazdasági helyzetjelentést, amelyből kitűnik, hogy az őszi vetések utjába igen sok akadály tornyosult. A buzavetéssel még nem készültek el, az eddig elvetett mag pedig a kedvezőtlen időjárás következtében rendszertelenül kelt ki. A korábban elvetett őszi rozs helyzete sem kielégítő. Igen félős, hogy ha az időjárás továbbra is változatlan marad, az őszi vetések állása tovább rosszabbodik. A cukorrépatulnyomóvárszben már betakarították. A termés olyan bőséges, hogy a répát sokhelyütt takarmányozásra kell fordítani. A burgonyatermés kielégítő és minősége is jó. Szlovénzónán igen kiadós a dohány és a tengeri. Az ideai időjárás különösen kedvezett a kapásoknak és a takarmányféléknek. A gazdaságok jól el vannak látva takarmánnyal. A mezőkön igen nagy számban jelentkeznek az egerek, amelyek óriási károkat okoznak. A kikelt őszi vetés minősítő osztályozása a tavalyinál sokkal rosszabb. A gyümölcsstermés vidékenként változó. Az almatermés nem túlságosan kiadós, míg a körte- és szilvatermés kielégítő. A szőlőtermés is kielégítő, bár sokhelyütt a venyige sokat szenvedett. Rendkívül nagy a zöldségtermés és a káposzta helyenként romlani kezd. Igen sok hagyma és répa is termett.

**Kapós a romániai liba a nemzetközi baromfi-piacon.** A közép-európai nagyvárosokat eddig Jugoszlávia s Magyarország látta el kővér libával. A jugoszláv és magyar libát az utóbbi idő-

ben mindjobban kiszorítja eddigi piacairól a román kővérliba, mely versenytársainál olcsóbb és súlyban könnyebb, ezért jobban megfelel a vásárlóképességben csökkent közönségnek. Bécsben vágott súlyban kilogrammonként 1.80 1.90 schilling.

**Az őszi vetések állása.** Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszteriumhoz befutott jelentések szerint a kedvező időjárás folytán az őszi vetések állása igen jónak mondható. Ezzel szemben az idén a bevetett terület lényegesen kisebb a tavalyinál. Különösen a Banat különböző vidékeiről beszerzett értesülések nem mutatnak kedvező képet. Az esős időjárás nagyrészt megakadályozta az őszi vetési munkálato-  
kat, úgyhogy ha kedvező időjárás nem jön, az őszi vetéseket veszély fenyegeti.

**Rekorderedményeket ért el a jugoszláv állatkiállítás.** Belgrádból jelentik: Az állatkiállítás és az állati termékek kivitele Jugoszláviában évről-évre jelentősebb szerepet kap a külforgalom mérlegében. A kiállítás terén állandó és egyenletes emelkedés észlelhető, amióta az állatkiállítás igen szigorú ellenőrzés alá helyezték. Ez év első kilenc hónapjában a külföldre kivitt állatok 32.70 százaléka a szarvasmarha volt. A kivitt állatok értéke közel 700 millió dinár. A legfontosabb tétel a sertés kivitel, amelynek értéke az első kilenc hónapban majdnem 300 millió dinár volt, ami a múltéval szemben több mint 120 millió dináros emelkedést jelent. A kivitt friss hús értéke 150 millió dinár, a lovaké pedig 40 millió dinár. Ezenkívül kivitelre került még 100 millió értékű tojás, 35 millió értékű ágytól, 73 millió értékű sertészsír és 16 millió dinár értékű tehén- és borjúk értéke 48 millió dinár volt. Az október—decemberi időszakban még legalább 400 millió dinár értékű állatot szándékoznak kivinni, úgy hogy ezidén az állatkiállítás rekorderedményt ígér és legalább 1500 millió dinárt jelent.

## Megsemmisítették a timisoarai repülőállomás munkálatainak árlejtését

**Timisoara.** Saját tud. Száz- vagy százhuszezer lei azon közmunkáknak értéke, amelyeket a városban bucuresti vállalkozóknak adtak ki. Ilyen munka a repülőállomás is, amelyet a város Schmiedigen Augustin bucuresti vállalkozónak ítéltek oda. A „Timis” építkezési vállalat azonban megfellebbezte ezt a közigazgatási bíróságnál — volt revízióbizottságnál. S a közigazgatási bíróság tényleg meg is semmisítette az árlejtést azzal, hogy érvénytelen, mivel pótajánlatot vettek figyelembe és mivel a „Timis” cég képességeit akkor állapították meg, amikor az ajánlatokat már felbontották. Ugyanis az ajánlatok felbontása előtt kell a pályázók képességeit felülvizsgálni és megállapítani, letették-e azok a szükséges garanciaösszeget.

A közigazgatási bíróság érdekes tényállást szerezett le. Augusztus 31-én tartották meg a városnál az árlejtést. Tizennyolc ajánlat érkezett be. Az egyikkel kapcsolatban szabályszerűen megállapították, hogy annak betervezője nem tette le a garanciaösszeget s ezért ki is zárták az illető vállalkozót a pályázaton való további részvételtől. Ezen alkalommal a Timis-cég ajánlatát, amely 6.462.589 leire szült, találták a legolcsóbbnak.

A határozat kihirdetését azonban szeptember 7-ére halasztották, amikor is a Timis-cég képességeit kétségbevetették és Schmiedigen bucuresti mérnöknek ítélték oda a munkát, aki ugyan eredetileg 6.730.222 leiert vállalta a munkát, de időközben, az ajánlatok felbontása után, pótajánlatot adott be s most már 5 millió nyolcszázharminchéromezer leiert vállalta azt. Így ez a pótajánlat volt a legolcsóbb. Ezt fogadta el aztán a városi interimárbizottság is, amelynek határozatát a Timis-cég megfellebbezte.

A határozatot tehát megsemmisítették, közben azonban Schmiedigen már a munkák egy részét el is végezte — ami valószínűleg újabb komplikációkra fog vezetni.

## 150 millió mezőgazdasági gépek behozatalára.

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bank a kontingentálási igazgatóságnak 150.000.000 lei értékű márkadevizát bocsátott rendelkezésére, mely összeget kizárólag mezőgazdasági gépeknek szövetkezetek részére való behozatalára lehet felhasználni.

**Közvetlen kapcsolatot teremt az aradi Mezőgazdasági Kamara a termelők és a vásárlók között.** Az aradi földművelésügyi kamara tervbevette, hogy közvetlen kapcsolatot szerez a szőlő és gyümölcsstermelők s a vásárlók között, hogy a termelők kezeiből közvetlenül a vásárlókhoz juthasson a szőlő s a többi gyümölcs. Evégből Oradeán központot létesítenek az ideai gyümölcsnap példájára. Ugyancsak részletes tervet dolgozott ki az aradi Mezőgazdasági Kamara az almatermelés fejlesztésére s meg akarja valósítani azt, hogy csak kevés és exportképes almat termeljenek a gazdák, a mostani sok fajta rosszminőségű alma helyett. Az ország többi mezőgazdasági kamarájával egyetértve a diófaültetéseket kezdi meg az aradi Mezőgazdasági Kamara, mert a háború alatt nagyon sok diófa elpusztult s a diónak most összes gyümölcsünk között legnagyobb jövője van.

## SPORT

## „Jól kukorékolt a gall kakas“

Mi hiányzott a magyar csapatból Párizsban és mire lesz szüksége Londonban? A párizsi lapok megjegyzései a mérkőzésről

Nem valami kellemes olvasmányt nyújtanak a francia lapok a magyar olvasó számára, aki a szerencsétlen kimenetelű Párizs-Budapest mérkőzés beszámolójára kíváncsi. Lesújtó bírálatuk több helyen nem tárgyilagos, túlzóan sovíniszta, de jól látták meg a magyar csapat hibáit.

Az „Intransigeant“ szerint „A gall kakas jól kukorékolt...“ Dicséri a franciák lelkesedését és harci szellemét.

A „Matin“: — A franciák teljes mértékben megérdemelték briliáns győzelmüket. Budapest csapata már nem a régi. Ha Toldi és Turay még adott is izelítőt a régi támadó szellemű játékból, Tittkos, Biró, Dudás és Polgár inkább emberre menő játékot folytattak. Céljukat így sem érték el.

Le Petit Journal: — Végre egy párizsi győzelem. Pedig nagyon nehéz volt kivívni, mert a magyarok erős edzett futballisták, akiknek egy-két lökés meg se kottyan.

Excelsior: — 30.000 párizsi vándorolt ki a pályára, hogy szemtanúja legyen a magyarok „bemutató“ játékának. Bár ebben a várakozásában csalódott a közönség, mégis meg lehet elégedve a látottakkal. Valódi angolos mérkőzés volt és az első perctől az utolsóig izgalomban tartotta a nézőket. A magyar futballnak ez a veresége újabb figyelmeztető a prágai kudarc után. Mégis azt mondjuk, hogy ez ne keserűséggel töltse el a magyarokat, hanem inkább igyekezzenek hasznosítani a párizsi tapasztalatokat. Különböző megérzékenyebb csapás érheti Londonban túlságos büszkeségüket.

L'Auto: — Megtört a varázs... A francia csapat rászolgált a győzelemre, ha a magyarok sokkal iskolázottabban, klasszikusabb játékkal

fogással és az akciók szebb kivitelével is játszottak. Nyoma sem volt azonban a magyarok játékában a mindent magával ragadó lelkesedésnek, lendületnek.

Ebben a lapban jelent meg Hidennek kihívó és bántó nyilatkozata:

— Életemben nem játszottam többé magyar válogatott ellen. Már előre féltem, különösen ha Toldi játékkára gondoltam. Félelmem helyénvalónak bizonyult.

Azt hiszem éppen elég volt ennyi a párizsi lapokból.

Negyvennyolc óra távlatából már higgadtan lehet megítélni az eseményeket. A vereség okait röviden összefoglalva így sorolhatjuk fel:

1. Morál tekintetében az előre lecsepeült párizsi együttes határozottan a magyar csapat fölé állt. Mindent beleadott a küzdelemben.

2. A magyarok technikai fölényüket rosszul használták fel. A cselezések és a technikai trükkök csak ott lehetnek eredményesek, ahol az ellenfél ezekhez időt és teret ad.

3. A franciák gyorsabbak is voltak, a magyaroknál a kondíció terén is javításra van szükség.

4. A francia csapat kimondott kettőzött W rendszer szerint játszott. Jordan híres arról, hogy mennyire éri a harmadik hátvéd szerepét. A magyar csapat nem játszotta ennek elvenszerét.

5. Müller beállítása teljesen érthetetlen volt — utólag is.

Több akarat, okosság, jobb kondíció, pontos, az ellenfél formációjához mért haditerv szükséges, ha Londonban nem akarnak súlyos kudarccal szerepelni!

## Jugoszlávia elégedetlen a Középeurópai Kupa új rendszerével

Belgrádból jelentik: A prágai Közép-Európa Kupabizottság határozataival nemcsak a svájci szövetség elégedetlen, legalább olyan mértékben kifogásolják az új rendet a jugoszlávok is. A jugoszláv szövetség álláspontja szerint Jugoszlávia legalább olyan elbánást érdemelt volna a KK bizottság részéről, mint Svájc, ha annak két helyet biztosítottak a Kupa jövővi mezőnyében, ugyanezen az alapon a jugoszlávok is igényt tarthatnának két csapatuk besorozására. A jugoszlávok Svájccal kapcsolatban nem ismernek el szerzett jogokat, szerzett jogokról szerintük csak az alapító országokkal kapcsolatban lehet szó.

A jugoszláv szövetség ebben az irányban megkeresést fog intézni a KK bizottsághoz. A KK jövővi rendje ellen egyébként minden országban kifogások hallatszottak el. Ugy az osztrák, mint a cseh és magyar ligacsapatok kifogásolják, hogy résztvevő együtteseik számát háromra csökkentették. A jövővi KK ezek szerint bizony meglehetősen rossz előjelekkel indul.

Joe Louis megmérkőzik Braddockkal. New-yorkból jelentik: Braddock Schmelinggel való mérkőzése előtt, 1937 február 22-én barátságos mérkőzésre áll ki Joe Louis ellen. A barátságos jellegű azt jelenti, hogy a mérkőzés eredményének semmi befolyása nem lesz Braddock világbajnoki címére. Braddock négyszázezer dollárt kap a mérkőzésért.

Angol és francia turára indul a Bocskai. Debrecenből jelentik: A Bocskai a jövő hét végén angliai turára indul. A világháború után ez az első eset, hogy európai csapat több mérkőzést játszik a szigetországban. Angliai turájának végetével a Bocskai nem tér haza, hanem előbb Franciaországban játszik több mérkőzést. Első mérkőzése Franciaországban a Rennes FC-vel lesz, amelyben két voit Bocskai játékos Markos és Gyulai játszik.

## A B) Liában

## Előre tör a Jiul

Jobban áll a constantai Victoria, mint a Macabi

Még a múlt héten is úgy látszott, hogy a B) Ligák őszi elsőségének kérdése elintéztet do-log. De a vasárnapi forduló felborította az előzetes számításokat.

A Keleti csoport rangadóját a Victoria nyerte a Macabi ellenében — meghozza Bucurestiben. Erre igazán nem számítottak. A Victoria veszített pontok tekintetében már jobban áll.

A Nyugati csoportban a Jiul már csak két pont választja el a Vulturii Textilától. Ha győz, úgy jobb győzelmi arányával megelőzi.

A két csoport állása egyébként a következő:

## Keleti csoport:

1. Macabi	11	8	—	3	45:14	16
2. Victoria	10	7	1	2	26:16	15
3. DUIG	10	5	3	2	22:9	13
4. Dragos Voda	10	5	2	3	22:24	12
5. Franco Romana	10	4	4	2	20:19	12
6. ACFR	9	5	—	4	19:14	10
7. Sportul Stud.	9	4	1	4	17:14	9
8. IAR	9	3	2	4	29:24	8
9. JAHN	10	3	2	5	14:26	8
10. Tricolor	10	2	4	4	16:25	8
11. Textila	9	3	—	6	12:26	6
12. DVA	10	2	2	6	22:34	6
13. Sporting	9	1	1	7	11:28	3

## Nyugati csoport:

1. Vulturii	11	7	3	1	30:16	17
2. Jiul	10	7	1	2	34:13	15
3. Pönix	11	6	1	4	34:13	13
4. Olimpia	10	6	1	3	30:19	13
5. Mures	10	5	1	4	22:18	11
6. Craiu Iovan	10	5	1	4	20:27	11
7. TMAC	9	5	—	4	23:16	10
8. Rovine Grivita	10	4	—	6	30:23	8
9. Törekvés	9	4	—	5	29:32	8
10. Soimit	8	3	2	3	10:15	8
11. CFR (Simeria)	10	3	1	6	19:30	7
12. Unirea MV.	10	3	—	7	20:33	6
13. Victoria	9	—	1	8	7:44	1

Készült a Szent László-nyomda Rt. körirógépén n, Oradea, Strada Regele Carol I. No. 5.

## Banati sajt

különlegesség érkezett  
10 deka 5 lei 1/4 kg. 12 lei

ASZÓDI-nál Oradea  
Sas-palota.

## Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 25 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

## Lakás

Csinosan butorozott szoba teljes ellátással kiadó azonnal is. Eladó egy konpha spór. Benz Gyuláné, Oradea, Str. Vlahuta 72.

## Kétszobás

udvari lakás kiadó. Oradea, Str. Moldova 38

## Kapualatti

butorozott szoba, külön előszobával, esetleg ellátással is kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 7.

## Két utcai szoba

konyha és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Oradea, Str. Leagănului 12. sz.

## Kiadó

egyszobás lakás. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55. és Str. Pavel 17. szám.

## Különléle

## Figyelem!

Borotvát, kést, ollót, hajvágó gépet legjobban készít ifj. Kelemen Jun. közörszűdjéje, Piata Mihai Viteazul (Str. Avram Jancu sarok). Oradea.

## Gyomorégés,

és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epebaj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Ára 60 lei. Lerakat: Csanda gyógyszerár. Oradea.

## Keresek

főzni jól tudó minde- nest. Cím a kiadóban

## Figyelem!

Tarján órás és ékszerész üzlete Bulev. Regele Ferdinand No. 8. Oradea. Használt órákat és ékszereket vesznek.

## Adás-vétel

## Jó hangu

„Schiedmayer“ pianino eladó. Németh, Fügáras, Piata Mihai Viteazul 9. szám.

## Keresek

megvételre kisebb golyós prést, Arany. Oradea, Str. Vlahuta 9.

## Egy nagy

Meidinger vaskályha olcsón eladó. Madonna gyógyszerár. Oradea, Sztaroveszky-u.

## MAGAS

árért veszek aranya, ezüstöt, briliántot bármilyen mennyiségben, HERBST ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 3.

## Eladó

ebédlő kredenc, asztal és egy 6 karu csillár. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

## Jókarban

levő télikabát 10-12 éves fiu részére eladó. Oradea, Str. Barleri 5.

## Egy hangverseny

zongora eladó. Oradea, Str. Brătianu No. 27.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

## Megjelent!

## A szövetség szervezéséről szóló törvény

Az érvényben levő teljes román-szöveggel, magyar fordításával és tartalomjegyzékkel.

Kiadta és fordította:

Dr. Borbély Lajos, ügyvéd

Ára 125 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunkban.